

Komunikat prasowy
Luksemburg, 17 grudnia 2018 r.

Środki przeznaczone na unijną pomoc rozwojową należy ukierunkować na rezultaty – twierdzą kontrolerzy

Jak wynika z nowej opinii Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, wniosek Komisji Europejskiej przewidujący połączenie kilku programów działań zewnętrznych w nowy szeroki instrument pomocy rozwojowej UE ma na celu uproszczenie ram prawnych, ograniczenie biurokracji i zapewnienie większej elastyczności w reagowaniu na nieprzewidziane trudności i kryzysy. Zdaniem kontrolerów nie powinno się to jednak odbywać kosztem rozliczalności, a instrument należałoby w całości ukierunkować na rezultaty.

Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) zacznie funkcjonować w 2021 r., a środki finansowe planowane do udostępnienia w jego ramach na kolejny siedmioletni okres programowania UE wynoszą 89,2 mld euro. Instrument ten scali kilkanaście istniejących obecnie instrumentów i programów z zakresu działań zewnętrznych i sprawi, że wejdą one w zakres budżetu. Włączony zostanie do niego w szczególności największy unijny instrument działań zewnętrznych – Europejski Fundusz Rozwoju (EFR). Obecnie fundusz ten jest zarządzany poza budżetem UE, a wartość przewidzianej w jego ramach pomocy rozwojowej dla państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku oraz krajów i terytoriów zamorskich w latach 2014–2020 sięga 30,5 mld euro. Instrument ISWMR będzie obejmował różne rodzaje finansowania, m.in. dotacje, wsparcie budżetowe, fundusze powiernicze, gwarancje budżetowe, instrumenty łączone i redukcję długu.

– Ambitny wniosek Komisji dotyczący nowego instrumentu działań zewnętrznych stanowi krok we właściwym kierunku. Ogranicza on luki oraz nakładanie się na siebie działań – **powiedział Hannu Takkula, członek Trybunału odpowiedzialny za tę opinię.** – Włączenie Europejskiego Funduszu Rozwoju do budżetu UE wzmocni sprawowany przez Parlament Europejski nadzór demokratyczny nad unijną pomocą rozwojową, jako że uzyska on uprawnienia budżetowe i ustawodawcze względem tego funduszu.

Ogólnie rzecz biorąc, we wniosku osiągnięto cel polegający na uproszczeniu i zmniejszeniu obciążenia administracyjnego zainteresowanych stron, a także na zwiększeniu elastyczności instrumentów budżetowych. Kontrolerzy zauważają jednakże, że spójność i konsekwencja interwencji Komisji będą zależały od przyjętych rozwiązań dotyczących wdrażania, a także od sprawowanego przez nią zarządu i nadzoru.

Kontrolerzy zwracają się do Komisji i prawodawców – tj. Parlamentu Europejskiego i Rady – o spójne zastosowanie w całym wniosku podejścia opartego na wynikach, tak aby nie ograniczało się ono tylko do państw z obszaru

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie opinii przyjętej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst opinii dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

geograficznego objętego polityką sąsiedztwa. Ponadto dokumenty programowe powinny być oparte na rezultatach nie tylko w przypadku programów geograficznych, ale także tematycznych, a rezultaty należy zawsze monitorować z wykorzystaniem wskaźników realizacji celów, które powinny być mierzalne i w przejrzysty sposób przyporządkowane celom szczegółowym. Wskazane jest wprowadzenie we wniosku wyraźnego rozróżnienia na ocenę wspieranych działań i ocenę samego instrumentu.

Wniosek przewiduje złagodzenie budżetowej zasady jednoroczności – zgodnie z którą środki finansowe muszą zostać wydane w roku, na który zaciągnięto dane zobowiązanie – poprzez uproszczenie dokonywania przeniesień niewydatkowanych środków na kolejny rok. Nowe przepisy zwiększają wprawdzie elastyczność, lecz kontrolerzy ostrzegają, że wykraczają one poza zakres rozporządzenia finansowego UE i prowadzą do większej złożoności prawa. Proponują oni zatem, by wpływ większej elastyczności budżetowej ocenić w kontekście możliwego spadku rozliczalności oraz mniejszej odpowiedzialności za zarządzanie środkami finansowymi.

Kontrolerzy odnotowują także, że we wniosku zaplanowano utworzenie rezerwy na nowe wyzwania i priorytety, oraz formułują szereg uwag szczegółowych. Przykładowo, Komisja proponuje, by obowiązujące w wyjątkowych sytuacjach pułapy, poniżej których plany działania i środki nie muszą być przyjmowane w drodze aktów wykonawczych, podwyższyć dwukrotnie w stosunku do pułapów określonych dla obecnego EFR. Miałyby one wynosić 10 mln euro w przypadku środków wspierających i 20 mln euro w przypadku specjalnych działań szybkiego reagowania. Kontrolerzy przestrzegają, że tego typu wyjątki mogą osłabić mechanizmy nadzorcze.

Kontrolerzy proponują również, aby umieścić we wniosku nawiązanie do dialogu między Unią, państwami członkowskimi i krajami partnerskimi, a także wskazać równouprawnienie płci i przeciwdziałanie zmianie klimatu jako wyraźne cele we wniosku. Odnotowują oni z zadowoleniem, że we wniosku zamieszczono przepisy dotyczące uprawnień kontrolnych Trybunału, aczkolwiek zauważają, że w umowach z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi Komisja i prawodawcy powinni wzmocnić przysługujące kontrolerom prawo dostępu do wszelkich dokumentów i informacji niezbędnych do prac kontrolnych.

Informacje dla redaktorów

Europejski Trybunał Obrachunkowy przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE, publikując opinie na temat wniosków w sprawie nowych przepisów lub zmian legislacyjnych, które mają skutki finansowe. Opinie te są wykorzystywane przez organy prawodawcze – Parlament Europejski i Radę – w ramach ich prac.

Opinia Trybunału nr 10/2018 w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej jest dostępna na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu w języku angielskim. Pozostałe wersje językowe zostaną opublikowane wkrótce.